

Uchwała nr/24
Sejmiku Województwa Mazowieckiego
z dnia r.

w sprawie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego im. Wojciecha
Bogumiła Jastrzębowskiego

Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478) - uchwała się, co następuje:

§ 1.

1. Nadbużańskiemu Parkowi Krajobrazowemu nadaje się nazwę „Nadbużański Park Krajobrazowy im. Wojciecha Bogumiła Jastrzębowskiego”.
2. Nadbużański Park Krajobrazowy im. Wojciecha Bogumiła Jastrzębowskiego, zwany dalej „Parkiem”, obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.
3. W celu zabezpieczenia Parku przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka funkcjonuje otulina, to jest strefa ochronna granicząca z Parkiem.
4. Park wraz z otuliną obejmuje obszar o powierzchni 112 288 ha, w tym powierzchnia Parku wynosi 73 732,3 ha, powierzchnia otuliny wynosi 38 555,7 ha.
5. Park wraz z otuliną zlokalizowany jest na terenie gmin: Nur i Zaręby Kościelne w powiecie ostrowskim; gmin: Ceranów, Sterdyń, Sabnie, Repki oraz na terenie miasta i gminy Kosów Lacki w powiecie sokołowskim; gmin: Liw, Miedzna, Sadowne, Stoczek, Korytnica oraz na terenie miasta i gminy Łochów w powiecie węgrowskim; gminy Pokrzywnica oraz na terenie miasta i gminy Pułtusk w powiecie pułtuskim; gminy Jadów w powiecie wołomińskim; gmin: Przesmyki, Korczew, Paprotnia w powiecie siedleckim oraz gmin: Platerów w powiecie łosickim.
6. Wykaz współrzędnych punktów załamania granicy Parku w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-2000 określa załącznik nr 1 do uchwały.
7. Wykaz współrzędnych punktów załamania granicy otuliny Parku w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-2000 określa załącznik nr 2 do uchwały.
8. Poglądowe mapy granic Parku i jego otuliny określa załącznik nr 3 do uchwały.

§ 2.

1. Określa się następujące szczególne cele ochrony wartości przyrodniczych:
 - 1) zachowanie swobodnie meandrującej nizinnej rzeki Bug i jego doliny z dużą ilością starorzeczy i odnóg;
 - 2) zachowanie pozostałości dużych kompleksów leśnych, bogactwa szaty roślinnej obejmującej liczną grupę chronionych i rzadkich gatunków roślin i zbiorowisk roślinnych;
 - 3) zachowanie muraw psammofilnych i kserotermicznych oraz łągów nadrzecznych.
2. Określa się następujące szczególne cele ochrony wartości historycznych i kulturowych:
 - 1) zachowanie swoistego charakteru zabudowy wiejskiej;
 - 2) zachowanie tradycyjnej funkcji wsi oraz rozwój rękodzielnictwa ludowego.
3. Określa się następujące szczególne cele ochrony walorów krajobrazowych:
 - 1) zachowanie w niewielkim stopniu przekształconego krajobrazu rolniczego;
 - 2) zachowanie wysokich skarp erozyjnych wysoczyzn okalających rzeki Bug i Narew oraz tarasu nadzalewowego z licznymi parabolicznymi wydmiami.

§ 3.

1. W Parku zakazuje się:
 - 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1112);
 - 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
 - 3) pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
 - 4) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub budową, odbudową, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
 - 5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
 - 6) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1087, 1089 i 1473)- z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
 - 7) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
 - 8) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
 - 9) utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
 - 10) organizowania rajdów motorowych i samochodowych;
 - 11) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.
2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, nie dotyczy wydobywania piasku i żwiru na powierzchni nie przekraczającej 2 ha przy przewidywanym rocznym wydobyciu nie przekraczającym 20 000 m³, a działalność będzie prowadzona bez użycia środków strzałowych - zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2024 r. poz. 1290).
3. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 6, nie dotyczy:
 - 1) obszarów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
 - 2) budowy nowych obiektów budowlanych w granicach wyznaczonych przez obwiednię prowadzoną w odległości 50 m od zewnętrznych krawędzi skrajnych budynków tworzących zwartą zabudowę lub po zewnętrznych granicach działek, na których położone są te budynki, jeśli ich odległość od tych granic jest mniejsza niż 50 m, pod warunkiem że odległość tej obwiedni nie będzie mniejsza niż 50 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, a także od zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne. Przez zwartą zabudowę rozumie się zgrupowanie nie mniej niż 5 budynków, z wyjątkiem wyłącznie gospodarczych pomiędzy, którymi największa odległość

sąsiadujących ze sobą budynków istniejących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały, nie przekracza 100 m.

4. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 11, nie dotyczy dróg wodnych rzek Bug i Narew - zgodnie z ustawą z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 395 i 731).

§ 4.

Traci moc rozporządzenie Nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 marca 2005 r. w sprawie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 1701 i 4208).

§ 5.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Uzasadnienie

Nadbużański Park Krajobrazowy, zwany dalej Parkiem, ustanowiony został rozporządzeniem Nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 marca 2005 r. w sprawie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego.

Zgodnie z art. 16 ust.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody park krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Zgodnie z art. 16 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody utworzenie parku krajobrazowego lub powiększenie jego obszaru następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, która określa jego nazwę, obszar, przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, szczególne cele ochrony oraz zakazy właściwe dla danego parku krajobrazowego lub jego części, wybrane spośród zakazów, o których mowa w art. 17 ust. 1, wynikające z potrzeb jego ochrony. Projekt uchwały sejmiku województwa, o którym mowa powyżej, wymaga uzgodnienia z właściwą miejscowo radą gminy oraz właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Na zamówienie Województwa Mazowieckiego została sporządzona baza danych przestrzennych dotycząca granic Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie centralnego rejestru form ochrony przyrody. Na podstawie opracowanej bazy danych przestrzennych przygotowano: wykaz współrzędnych punktów załamania granicy Parku w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-2000 (załącznik nr 1), wykaz współrzędnych punktów załamania granicy otuliny Parku w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-2000 (załącznik nr 2) oraz poglądowe mapy granic Parku (załącznik nr 3) do przedmiotowej uchwały.

Mazowiecki Zespół Parków Krajobrazowych wystąpił z inicjatywą nadania imienia Wojciecha Bogumiła Jastrzębowskiemu Nadbużańskiemu Parkowi Krajobrazowemu. Sejmik Województwa Mazowieckiego ustanowił rok 2021 m.in. rokiem Wojciecha Bogumiła Jastrzębowskiiego i jest to okazja do uhonorowania tej osoby.

W przedmiotowej uchwale wskazano zakazy oraz wyłączenia z zakazów wynikające z potrzeby ochrony Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego. W uchwale usunięto zakaz „zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, rybacką i łowiecką”. Regulacje prawne w przedmiotowej kwestii określają przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt a także w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

Wprowadzono także wyłączenia z zakazu budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m (...). Za zasadne uznano wyłącznie z powyższego zakazu obszarów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wprowadzono również możliwość budowania nowych obiektów budowlanych poprzez uzupełnianie luk w istniejącej zwartej zabudowie.

Zgodnie z Rozporządzeniem Wojewody Mazowieckiego Nr 3 z dnia 15 marca 2005 r. w sprawie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego, powierzchnia Parku wynosiła 74 136,5 ha, a otulina 39 535,2 ha. Po przeprowadzeniu uszczegółowienia i doprecyzowania przebiegu granicy zgodnie z opisem tekstowym zawartym w Rozporządzeniu (brak załącznika mapowego) oraz analizie obowiązujących dokumentów planistycznych uzgodnionych z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie zmieniły się powierzchnie Parku i otuliny, które wynoszą odpowiednio 73 732,3 ha i 38 555,7 ha. Różnice między powierzchniami określonymi w rozporządzeniu, a powierzchniami obliczonymi po ustaleniu dokładnego przebiegu granicy Parku wynikają z dowiązania granic Parku do granic działek ewidencyjnych oraz z zastosowania bardziej precyzyjnych metod pomiarowych. W latach ubiegłych przy wyznaczaniu granic Parku stosowano mniej dokładne metody planimetryczne, a obecne pomiary powierzchni dokonywano w systemie informacji przestrzennej.

W przedmiotowej uchwale zastosowano wszystkie uwagi, które Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie wskazał w uzasadnieniach do dwóch postanowień odmawiających uzgodnienia ww. projektu uchwały.

Projekt przedmiotowej uchwały przedłożono do uzgodnienia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie oraz właściwym miejscowo radom gmin – zgodnie z art. 16 ust. 4 ww. ustawy.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie oraz pozostałe Rady Gmin pozytywnie uzgodniły projekt uchwały.

Projekt przedmiotowej uchwały został skonsultowany z Mazowiecką Radą Działalności Pożytku Publicznego.